

Bernhard Heinrich Roennberg

**Celsissimi Atqve Serenissimi Principis Ac Domini, Dni. Caroli Leopoldi, Dvcis
Regnantis Mecklenbvrnici ... Natalem Jvcvndissimvm Die XXVI. Novembris
Feliciter Rediisse ...**

Rostochii: Typis Iohann. Iac. Adleri, [1745]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1794529861>

Druck Freier Zugang

2°

Carl Leopold.

1713 - 1748.

Mkl f I

1926 4°

clb

35 Stücke

Mtblg. 8 I.

1926. 40

CELSISSIMI
 ATQVE
 SERENISSIMI PRINCIPIS
 AC DOMINI,
 DNI. CAROLI
 LEOPOLDI,

DVCIS REGNANTIS MECKLENBURGICI,
 PRINCIPIS VETVSTAE GENTIS HENETAE,
 SVNERINI AC RACEBURGI, COMITIS ITEM SVNERI-
 NENSIS, TERRARVM ROSTOCHII ATQVE
 STARGARDIÆ DYNASTÆ,

ACADEMIAE ROSTOCHIENSIS PATRONI

ATQVE
 CANCELLARII MAGNIFICENTISSIMI,
 DOMINI NOSTRI LONGE CLEMENTISSIMI
 NATALEM IVCVNDISSIMVM

DIE XXVI. NOVEMBRIS FELICITER REDIISSSE, NEC MINVS DEVOTE PER-
 AGENDVM ANNVTIO, ET SIMVL AD SOLLEMNEM

DE GRAVISSIMIS NATALIVM OPTIMI PRINCIPIS
 IVCVNDE CELEBRANDORVM RATIONIBVS, EX INDO-
 LE CIVIS SVBIECTI PETITIS;

ORATIONEM BENEVOLE AVDIENDAM

MAGNICVM DOMINVM RECTOREM, SENATVS
 ACADEMIÆ PARITER, AC VRBIS PROCERES GRAVISSI-
 MOS, VTRIVSQUE CIVITATIS CIVES TAM HONORATIORES, QVAM
 HONORATOS, ET DENIQVE LITTERARVM LITTERATORVMQVE FAVTORES AESTV-
 MATISSIMOS, OMNI, QVA PAR EST, OBSERVANTIA ET HVMANITATE,

DEAM OPTIMI PRINCIPIS EX BONITATE EIVS SA-
 PIENTER ADMINISTRATA DELINEATVRVS

INVITO EGO

BERNHARDVS HENRICVS ROENNBERG

PHILOSOPHIAE MAGISTER ET ELOQVENTIAE PROF. DVICAL. PVBL. ORD.

R O S T O C H I I,

TYPIS IOHANN. IAC. ADLERI, SERENISS. PRINC. ET ACAD. TYPOGRAPHI.

1745

FELICI tandem auspicio festus ille dies, qui toties universis me-
 gapolensibus terris lætus fuit, quid quod lætissimus jam appropinquat.
 Vivit adhuc OPTIMUS PRINCEPS, & ita vivit, ut sibi de felicitate inde
 redundante quilibet bonorum gratuletur, & se sanctissimo ejus ore spiritum tra-
 here sentiat. Antea justam, orto SOLE nostro, gaudendi rationem habuimus,
 & diem, quo primum apparuit, digne celebrandum duximus. Quidni igitur
 eundem NATALEM pie devotæque non minus, quam jucunde peragamus,
 cum ad recordationem bonorum pene infinitorum & magnorum, a clemen-
 tia PRINCIPIS nostri profectorum, cumulus accessit quam maximus? Uti-
 nam! pro merito & dignitate Ipsius, specimina sapientiæ, bonitatis atque justitiæ,
 ne dicam, exornare, sed enarrare tantum possemus: digna esset materia,
 qua sollempni hocce die gaudia adaugeamus publica. Non gloria majorum
 solum, & stirpe antiquissima eaque regia illustrissimos etiam, potentissi-
 mosque Principes Germaniæ SERENISSIMUS noster REGNANS ante-
 cedit, sed suo etiam fulgore virtutibusque suis coruscat, ut incertus sis, utrum
 magis tantæ proli tanti parentes, an tantis parentibus decori sit tantis animi
 dotibus proles. Ideam ipsius in imagine optimi Principis, si eam curatius con-
 templemur, delineatam deprehendemus. Attendite, quæso, CELSISSIMI nostri
 PRINCIPIS clementiam sapienter moderatam, & ejus sapientiam bonitate ex-
 citatam: Principem EO meliorem cognoscetis neminem. Quid enim est, quod,
 iis virtutibus, summorum principum personis convenientius sit? Quid
 est, quod characterem summi imperantis melius exprimat? In civitatibus sa-
 lus publica summa audit lex, & unicus est finis, ad quem obtinendum o-
 mnia illarum membra communiter tendunt. Principem autem quasi animam
 in illo systemate corporeo agnoscimus, cujus singulæ partes æque minus, ac
 membra corporis sine mente, suis funguntur officiis, nisi imperantis manda-
 to excitentur, ejusque dirigantur consilio. Quem alium in finem imperium
 civitates commune, quam ut bonum, idque publicum, eo felicius obtinere pos-
 sint & securius, admisisse putemus? Ob varietatem indolis humanæ & insanum
 quorundam prurimum, divinas humanasque conculcandi leges, nulla fœdera sunt
 & manent salva, nisi metu & terrore intra limites continentur. Etiam si Deum,
 testem & vindicem invocarunt ad sustinendam Sanctionem, quam vocant
 Pragmaticam, & defendendam: nihilo tamen minus quidam imperantium in-
 venti sunt, qui vel primi eandem frangere conantur, vel laboranti Augustissi-
 mæ domui segnius succurrerunt. Imperii vero Romano-Germanici Ordines sibi
 melius consulverunt. Arcetissimam non inter se solum societatem erexe-
 runt; sed etiam IMPERATORI suo AUGUSTISSIMO imperium demandant
 commune. Quo factum est, ut & exteris hostibus se reddiderint metuendos, &

)

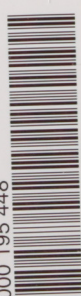
mutuæ

mutuæ nexu indivulso amicitia copulati maneant. Principis autem, monarchæ aut summi magistratus nomine venit, cui imperium, idque jus præscribendi, quæ ad publicam pertinent salutem, competit. Hinc ejus est, universæ societatis securitatem non minus, quam ejusdem commodum sive majorem quærere sufficientiam. Quos duo fines civitas sibi unice proposuit, & imperantium curæ ac fidei commisit. Dubitandum igitur non est, quin se summi principes eo illustriores præbeant, quo in publica salute amplificanda versantur diligentiores. Non enim bonus princeps, docente HELNECCIO illustri, cives imperii sui causa natos, sed imperium civium causa institutum existimat. In formanda itaque optimi principis imagine omnes lineæ ita sunt ducendæ, ut ex ipsius ore studium felicitatis civium consequendæ, & curam in explorandis mediis eo ducentibus legamus. Nisi me omnia fallunt, VIRI O O. HONORATISSIMI, in Principe optimo clementia potissimum & sapientia cognoscitur. In Philosophorum enim schola edocti bonitatem e studio, bona aliis conferendi, dijudicamus. Et quis, quæso, alius quam sapiens in excogitandis mediis, quibus finem potest intentum obtinere, versatur? Summa, quæ principi inest bonitas, eum movet, ut salutem publicam pro viribus promovere studeat. Sapientia autem svadet, alia atque alia in exercenda sua bonitate uti ratione. Hæc benignitatem debito docet modo administrare. Illa sapientiæ incitamento est, ad consilia, quibus civitas in ipsius utilitatem dirigatur, supeditanda. Ambæ autem principem sistunt admirabilem, quidquod omni ex parte perfectum. Permittite, VIRI O O. HONORATISSIMI, illum optimum principem, quem hæcenus e longinquo quasi contemplati sumus, propius accedendo intueri. Multa in ipsius imagine se oculis nostris objiciunt, quæ prima delere lineamenta videntur. Quodsi optimus imperans non nisi mera bonitas est, & habetur delictum humanum: unde severissima ejus in non morigeros decreta proficiscuntur? Bonitas, quæ sine lenitate & misericordia nulla esse dicitur, tantis & tot suppliciis alios cruciari neque jubet neque finit. Sinit omnino benignissimus Princeps, quidquod lenissimus judex cives graviter delinquentes æternis jubet affici pœnis. Et bonitas ipsa ejusmodi cruciatus dictitare sapientiam urget. Equidem negandum non est, principem, in quærendo communi bono, sua benignitate ad omnium & singulorum civium subjectorum felicitatem promovendam admoneri: interim nec iudicatu difficile est, quid summo imperanti ex mera bonitate faciendum sit, quando conservationi totius reipublicæ unius vel quorundam membrorum felicitas repugnat. Cum bonum partis, totum destruens non bonum, sed verum malum est, testante illustri THOMASIO: nihil, conservatione ejusmodi civis, magis bonitati principis adversatur optimi. Lenitati & misericordiæ permittere, atque dubio, eique clementissimo principi sapientia svadet, partem abscindendam jubere, ut conservetur totum. Nostro quidem tenui iudicio ut princeps, qui, nullâ felicitatis publicæ habita ratione, nonnullis subjectorum nimis indulget, nec illos in possessione ipsorum felicitatum, quæ reipublicæ detrimento sunt, turbat ac debitis mactat pœnis, clementissimus habendus sit, tantum abest, ut potius civitati evadat crudelissimus. Longe aliam ingredirationem, bonitas summi imperantis a sapientia didicit edocta. Præmia & honores proponit civibus in virtutis & obedientiæ incitamentum. Sed cum malitia hominum ea contemnere svadet, ut suis in detrimentum aliorum libidinibus indulgere possit: quam maximas pro ratione delicti decernendo pœnas, impios a conatu nequissimo, leges transgrediendi salutes, deterrere, & metu ad officia sua implenda obligare conatur. Cui ergo bono graviter delinquentes punit optimus princeps? Ipsi salus eaque publica ante oculos versatur. Eam, salvis quibusdam inutilibus imperii ponderibus, obtineri non posse novit. Cum igitur commune bonum ipsi curæ cordique est: ipso bonitatis affectu ad putrida illa membra rapitur abscindenda. Mireris sane, ex uno fonte, eoque purissimo scaturire ac manare rivulos quam diversissimos. Sed quid est, quod hæreamus, cum naturam foli, quo de fluit aqua, adfun it, & modo nociva, modo saluberrima redditur, sicuti ex eodem mercurio medicina salutaris & vene-

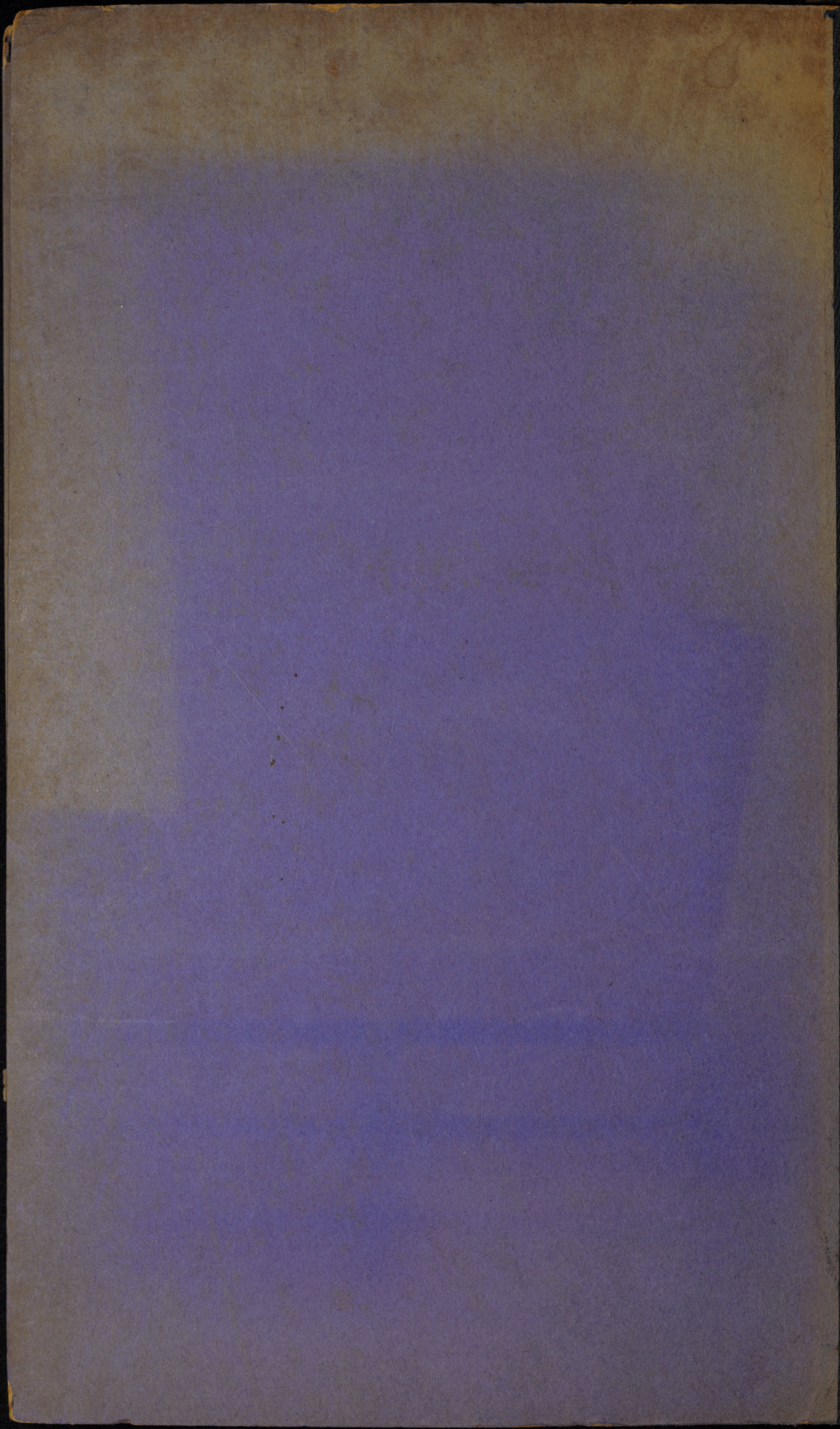
& venenum præparatur fortissimum. Similiter, ut principis studium, salutem promovendi publicam, manifestum sit, præmia bonis dispartienda sunt. Et ne benignitatem civitati suæ deneget vel subtrahat, sapientia ad refractarios puniendos adducitur. En adhuc aliud, idque extremum fere medium, ad quod bonitati, duce sapientia, confugiendum est. Ut civitatem suam sublevare, eique vero esse possit commodo, reipublicæ omne consilium, omneque nonnunquam auxilium denegat. Cives, qui obedientiam recusant, suis committit fati. Ordini ordo infurget. Quadrata miscuntur rotundis. Et respublica navis, quæ, pace inter naviatores disrupa, & gubernatore a clavo detruso, libidini maris turbinisque commissa est, similis videtur. An vero illud characterem optimi, clementissimi & sapientissimi Principis exprimit? Omnino. Suo damno jam edocti & mansuetiores facti, sapientibus parere legibus, quod sic dictum onus antea ferre recusabant, eo sunt paratiores, & finem suum, ad exhibendam bonitatem jam tendentem, princeps consequitur sapientissimus. Sic imperantem plenum amoris & clementiæ filia sapientiæ, prudentia, inquam, agere docuit. O sapientissima & benignissima imperii administratio! Quibus artificii & arcanis tibi opus est! Quis unquam credidisset, principem in isto rerum statu turbulentissimo manere optimum principem? A subjecto autem, in illa publica calamitate, sapiens principis bonitatis administratio est veneranda, & expectandum, quando optimus princeps e re sua & reipublicæ esse judicaturus sit, ut judicia, *Ciceronis* utor verbis, constituat, fidem revocet, libidines comprimat & omnia, quæ dilapsa jam defluerunt, severis legibus vinciat. Quod autem, *Viri O. O. Honoratissimi!* iudicium de illo principe, qui bonos præmiis ornat, & malos cives interdum gravissimis etiam afficit suppliciis, ferendum est. In illo characterem & perpetuum & sufficientem principis justissimi animadvertere videor, nec ullum relinquitur dubium, cum omnium confessione illa qualitas justitiæ est propria. Igitur omni ex parte princeps optimus felix est prædicandus. Ob bonitatem enim ejus sapienter administratam plenis etiam justitiæ radiis coruscat, & quasi corona cincta est. TU autem PRINCEPS noster CELSISSIME & OPTIME salve. Ex TUA imagine rudimenta ideæ perfectissimi Principis delineavi. In TE illæ virtutes regiæ optimi Patriæ patris nitidissima fulgent luce. TU idem semper fuisti sapientissimus noster REGNANS PRINCEPS & PATER CLEMENTISSIMUS. Gaude TUO isto tam excellenti bono & fruiere cum fortuna & gloria, tum etiam natura & moribus. Nobis autem ILLUM CELSISSIMUM PRINCEPEM gratulari possumus. EUM feliciter natum, EUM a DEO nobis clementissime conservatum gaudemus. Sicuti autem SUMMO NUMINI gratias pro conservatiōe PATRIS PATRIÆ benignissima agere: ita pro SERENISSIMO REGNANTI conferenda ulteriori felicitate omnis generis vota quemlibet piorum civium decet persolvere quam ardentissima. Ad quæ fundenda cum nullum, crassina luce, qua in sollempni panegyri Patrum & Fautorum Academia NATALES SERENISSIMI nostri REGNANTIS oratione publica devote peragam, ex optatius potest contingere tempus: MAGNIFICUM DOMINUM RECTOREM *Senatus academici pariter ac urbici Proceres Gravissimos, utriusque civitatis Cives tam Honoratiores quam honoratos, & denique litterarum litteratorumque Fautores æsumatissimos,* ad benevole audiendam Orationem, & diem festum jucunde & sollempniter celebrandum, omni, qua par est, observantia atque humanitate convocare volo. Dab. d. XXV. Nov.

A. O. R. MDCCXLV.

33
LBMV Schwerin
000 195 448

exu indivulso amicitiae copulati maneant. Principis autem, mo-
 ut summi magistratus nomine venit, cui imperium, idque jus pra-
 qua ad publicam pertinent salutem, competit. Hinc ejus est, univer-
 tis securitatem non minus, quam ejusdem commodum sive majo-
 ere sufficientiam. Quos duo fines civitas sibi unice proposuit, &
 um curae ac fidei commisit. Dubitandum igitur non est, quin se
 incipes eo illustriores praebent, quo in publica salute amplificanda
 diligentiores. Non enim bonus princeps, docente HELNECCIO illustri,
 erii sui causa natos, sed imperium civium causa institutum existimat. In
 itaque optimi principis imagine omnes lineae ita sunt ducendae, ut ex
 studium felicitatis civium consequendae, & curam in explorandis medi-
 ntibus legamus. Nisi me omnia fallunt, VIRI O O. HONORATISSI-
 incipe optimo clementia potissimum & sapientia cognoscitur. In
 orum enim schola edocti bonitatem e studio, bona aliis conferen-
 camus. Et quis, quaeso, alius quam sapiens in excogitandis mediis,
 nem potest intentum obtinere, versatur? Summa, quae principi in-
 as, eum movet, ut salutem publicam pro viribus promovere stu-
 apientia autem svadet, alia atque alia in exercenda sua bonitate uti
 Haec benignitatem debito docet modo administrare. Illa sapientiae
 nto est, ad consilia, quibus civitas in ipsius utilitatem dirigatur, sup-
 a. Ambae autem principem sistunt admirabilem, quidquod omni
 perfectum. Permittite, VIRI O O. HONORATISSIMI, illum opti-
 principem, quem haecenus e longinquo quasi contemplati sumus, pro-
 lendo intueri. Multa in ipsius imagine se oculis nostris objiciunt, quae
 elere lineamenta videntur. Quod si optimus imperans non nisi me-
 s est, & habetur delictum humanum: unde severissima ejus in non
 os decreta proficiscuntur? Bonitas, quae sine lenitate & misericordia
 tis & tot suppliciis alios cruciari neque jubet neque finit.
 nissimus Princeps, quidquod lenissimus iudex cives gra-
 ternis jubet affici poenis. Et bonitas ipsa ejusmodi cru-
 antiam urget. Equidem negandum non est, principem,
 uni bono, sua benignitate ad omnium & singulorum ci-
 felicitatem promovendam admoneri: interim nec judi-
 id summo imperanti ex mera bonitate faciendum sit,
 ni totius reipublicae unius vel quorundam membrorum
 um bonum partis, totum destruens non bonum, sed verum
 lustri THOMASIO: nihil, conservatione ejusmodi civis, ma-
 s adversatur optimi. Lenitati & misericordiae permittere,
 clementissimo principi sapientia svadet, partem abscin-
 conservetur totum. Nostro quidem tenui iudicio ut
 felicitatis publicae habita ratione, nonnullis subjectorum
 illos in possessione ipsorum felicitatum, quae reipublicae
 bat ac debitis mactat poenis, clementissimus habendus sit,
 us civitati evadat crudelissimus. Longe aliam ingrediratio-
 imperantis a sapientia didicit edocta. Praemia & honores pro-
 tutis & obedientiae incitamentum. Sed cum malitia
 mnere svadet, ut suis in detrimentum aliorum libidinibus
 uam maximas pro ratione delicti decernendo poenas, im-
 uisimo, leges transgrediendi salutes, deterrere, & metu
 nda obligare conatur. Cui ergo bono graviter delin-
 nus princeps? Ipsi salus eaque publica ante oculos versa
 iscam inutilibus imperii ponderibus, obtineri non posse no-
 mune bonum ipsi curae cordique est: ipso bonitatis
 illa membra rapitur abscindenda. Mireris sane, ex uno
 no scaturire ac manare rivulos quam diversissimos. Sed quid
 , cum naturam foli, quo de fluit aqua, adfun it, & modo no-
 ma redditur, sicuti ex eodem mercurio medicina salutaris
 & vene-

